

Ph.d.-prøveforsvar

Ved ph.d.-studerende Troels Obbekær

Opponent: Mads Krogh, lektor i musikvidenskab ved Aarhus Universitet

Protest og pral. Blokken i dansk raplyrik 2000-2024

I 2010 indførte den danske regering 'ghettoen' som en officiel boligpolitisk kategori rettet mod en type område, der har og har haft mange navne: alment boligområde, udsat boligområde, satellitby, betonforstad, -slum, -ørken. Læg dertil, at ghettolisten blev til parallelsamfundslisten i 2021. De mange navne og skiftende regeringers indsatser mod ghettoisering vidner om en omfattende offentlig forhandling af efterkrigstidens almene boligområder, der ikke alene foregår i det politiske, men også i æstetiske formater.

Siden årtusindskiftet har dansk rap i høj grad kredset om tilhørsforholdet til *blokken*, og genren har været et centralt medium i forhandlingen af stedet. I mit ph.d.-projekt undersøger jeg, hvordan blokken fremstilles i dansk rap, og hvordan kategorierne sted, klasse, køn og etnicitet forbindes. Udgangspunktet er litteraturfagligt og fokuserer på strategier til selv- og stedsfremstilling hos markante danske rappere. I kraft af dette udgangspunkt sammenligner jeg også rappernes ordkunst med litterære fremstillinger af blokken, særligt 2010'ernes selvbiografiske opvækstfortællinger, som Jon Helt Haarder forbinder til en dybere litteraturhistorie om den danske betonforstad. Mine analyser kræver samtidig et intermedialt blik for rap som musik. Jeg inddrager derfor musikfaglig rytmeanalyse og frem for alt et bredt hermeneutisk blik på rap som et betydningsmæssigt hele af lyrik og lyd, der ydermere er stærkt forbundet med et visuelt udtryk og offentlig performance.

I min afhandling argumenterer jeg for, at danske rappere på forskellig vis går med og imod forestillingen om 'ghettoen' som et afvigende socialt, kulturelt og sprogligt rum. Politisk orienterede rappere fremstiller blokken som et hybridt og heterogent sted, der er forbundet med resten af byen og verden, og hvor forskellige historier og identiteter krydser mødes. Den kommercielt set mest udbredte rap iscenesætter derimod en andethed, der udnytter og overdriver stedets stereotyper. Rapperne er dog fælles om at indskrive blokken i forhandlingen om en fælles national fortælling. I disse år går genren nye veje med variationer af hiphoppens autenticitetskriterie; på den ene side en udvikling imod et mere inderligt maskulint udtryk, der skal udtrykke rappernes faktiske følelsesliv, på den anden side en udvikling imod en forstærket brug af urban bandevold og -kriminalitet som virkelighedseffekt.